

4 Eylül 1919 Sivas Kongresi

Hulusi Ütebay

4 Eylül 1919 Sivas Kongresi

Hulusi Ütebay

4 Eylül 1919 Sivas Kongresi

2 Eylül 1919 günü Sivas Türk milletinin kara bahtını değiştirecek olağanüstü bir güne hazırlanıyordu. 2 Eylül 1919 gününün sabahında erkenden uyanan Sivas halkı, bir yandan müstevlilerin Türk yurdundaki işgallerinin, katliamlarının, tecavüzlerinin kendisine verdiği derin bir ıstırabın hüznünü yaşarken, bir yandan da kurtuluşun tek ümidi olan Millî Mücadele'nin lideri olarak görülen Mustafa Kemal Paşayı şehirlerinde misafir edecek olmanın coşkun sevincini yaşıyordu...

Sivashlılar kurtuluşun tek ümidi olan Millî Mücadele'nin lideri olarak görülen Mustafa Kemal Paşayı çok görkemli bir törenle karşılamaya hazırlamışlardı. Bu görkemli karşılama töreni için şehirde ne kadar fayton, yaylı araba varsa hepsi bu işe tahsis edilmişti...

Mustafa Kemal Paşayı karşılamak için Erzincan yolu istikametine yönelen atlı ve arabalı Sivas ahalisi yanında yaya olarak gidenler de çok sayıdaydı. Erzincan yolu istikametine yönelen Sivas ahalisi Kılavuz tepesinde toplanarak Mustafa Kemal Paşayı ve beraberindekileri getirecek olan otomobillerin gelişini gün boyunca sabırla beklemişlerdi. Kalabalık bir halk kitlesi de şehrin girişinde toplanarak, şehre dört beş kilometre olan bir mesafede çadırlar kurmuştu. Mustafa Kemal Paşa'yı ve beraberindekileri getiren otomobillerin Seyfebeli'de görülmesi ile birlikte Sivas halkını da coşkun bir sevinç dalgasına kapılıyordu...

Bir süre sonra Kılavuz tepesinde duran ve Mustafa Kemal'i taşıyan otomobile doğru koşan Sivashlılar onun elini öperek ona, "Hoş geldiniz!" diyorlardı. Hoş geldiniz faslından kısa bir süre sonra hareket eden kabile güneş batmak üzereyken şehre giriyordu. Kılavuz tepesinde karşılamaya çıkamayan Sivashlılar caddenin iki yanını doldurmuş bir halde iken alkış tufanı arasında Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşlarını karşılayarak bağırlarına basıyorlardı...

Gelen heyet içinde bulunan Rauf Orbay hatıralarında o günü şöyle anlatmıştır: "... Eylül'ün ikinci günü Sivas'a vardık ve başta Vali Reşit Paşa, Kolordu Kumandanı Selahattin Bey ile asker, sivil, talebe ve halkın kütteleler halinde katıldığı parlak merasimle karşılandık."...

Bin Dokuz Yüz On Dokuz Yılı'nın Eylül Ayının Dördüncü Günü Sivas'ta;

- 1.Gazi Mustafa Kemal Paşa Asker (Mirliva- Tuğ. Gen.) Erzurum'u temsilen,
- 2.Raif (Dinç) Hukukçu Erzurum'u temsilen,
- 3.Bekir Sami (Kunduk) Mülkiyeli Vali Sivas'ı temsilen,
- 4.Hüseyin Rauf (Orbay) E. Deniz Subayı Sivas'ı temsilen,
- 5.Fevzi (Baysoy) Din adamı (Şeyh) Erzincan'ı temsilen,
- 6.Refet (Bele) Asker (Albay) Canik'i(Samsun) temsilen,
- 7.Süleyman (Boşanlı- Boşnak) Çiftçi - Denizci Canik'i(Samsun) temsilen,
- 8.Kara Vasıf (Karakol Cemiyeti) Emekli Albay Antep'i temsilen,
- 9.İsmail Hami (Danışment) Mülkiyeli- Tarihçi İstanbul'u temsilen,
- 10.İsmail Fazıl (Cebesoy) Emekli General İstanbul'u temsilen,
- 11.Hikmet (Boran) Tıbbiye Öğrencisi İstanbul'u temsilen,
- 12.Ahmet Nuri İlmiye sınıfı Hocası Bursa'yı temsilen,

- 13.Osman Nuri (Özpay) Hukukçu- Avukat Bursa'yı temsilen,
- 14.Necati (Kurtuluş) Askerlikten İstifa Bursa'yı temsilen,
- 15.Asaf (Doras) Hukukçu Bursa'yı temsilen,
- 16.Hüseyin (Bayraktar) Tüccar Eskişehir'i temsilen,
- 17.Hüsrev Sami (Kızıldoğan) Subay Eskişehir'i temsilen,
- 18.Halil İbrahim (Sipahi) Tüccar- Belediye Başkanı Eskişehir'i temsilen,
- 19.Mehmet Şükrü (Koçzade) Hukukçu Afyonkarahisar'ı temsilen,
- 20.Salih Sıtkı (Kesrioğlu) Mülkiyeli Afyonkarahisar'ı temsilen,
- 21.Bekir Gümüşzade Öğretmen Afyonkarahisar'ı temsilen,
- 22.Abdurahman Dursun (Yalvaç) Öğretmen Çorum'u temsilen,
- 23.Mehmet Tevfik (Ergun) Öğretmen Çorum'u temsilen,
- 24.İbrahim Süreyya (Yiğit) Mutasarrıf Alaşehir'i (Saruhan) temsilen,
- 25.Macit (Suner) Hâkim (Yargıç) Alaşehir'i (Manisa) temsilen,
- 26.Mehmet Şükrü (Dalamanlı) Hukukçu Denizli'yi temsilen,
- 27.Yusuf (Başgazade) Hukukçu - Ziraatçı Denizli'yi temsilen,
- 28.Necip Ali (Küçükka) Hukukçu -Yargıç Denizli'yi temsilen,
- 29.Hakkı Behiç (Bayiç) Mülkiyeli Denizli'yi temsilen,
- 30.Sami Zeki Emekli Subay Kastamonu'yu temsilen,
- 31.Tatlızade Nuri Efendi Eşraf Kastamonu'yu temsilen,
- 32.Halit Hami (Mengi) Tüccar- Belediye Başkanı Bor'u (Niğde) temsilen,
- 33.Mustafa (Soylu) Öğretmen Niğde'yi temsilen,
- 34.Yusuf Bahri (Tatlıoğlu) Çiftçi Yozgat'ı temsilen,
- 35.Osman Remzi (Öğüt) Memur Nevşehir'i temsilen,
- 36.Mazhar Müfit (Kansu) Valilikten istifa Denizli'yi-Hakkâri'yi temsilen,
- 37.Nuh Naci (Yazgan) Tüccar Kayseri'yi temsilen,
- 38.Ahmet Hilmi (Kalaç) i Kaymakam Kayseri'yi temsilen,
- 39.Ömer Mümtaz (İmamzâde) Tüccar Kayseri'yi temsilen,
- 40.İhsan Hamit (Tigrel) Eğitimci Diyarbakır'ı

temsilen hazır bulunan milletin güzide evlatlarının katılımı ile toplanan Sivas Kongresi; bin dokuz yüz on dokuz yılının Eylül ayının on birinci günü tamamlanıyordu...

Sivas Kongresine katılan milletin güzide evlatları; Türk milletini temsilcileri olarak esaretten kurtuluşun tek ümidi olan Millî Mücadele'nin liderliğine Mustafa Kemal Paşa'yı seçerek, Erzurum Kongresinde alınan kararların ulusallaştırarak göbeğinden millete bağlı olan yeni bir otorite ortaya çıkartıyordu...

Göbeğinden millete bağlı olan bu yeni otorite; Heyet-i Temsiliyeyi bütün vatani temsil eder hale getirerek milli birlik ve beraberliğin büyük oranda sağlarken, Misak-ı Milliden asla taviz verilmeyeceğini, Mondros Mütarekesinin ve Mandacılığın kesin olarak reddedildiği bütün dünyaya ilan ederken, Kuva-yı Milliye cepheleri arasında kumanda birliğini de sağlıyordu...

Sivas Kongresiyle birlikte aynı zamanda tam bağımsızlık ve milli egemenlik ilkelerini temel ve değişmez prensip olarak kabul ederek tam bağımsızlığı ve milli egemenliği gerçekleştirecek olan Büyük Millet Meclisi döneminin kapısı da aralanıyordu... Yani Sivas Kongresinde Türkiye Cumhuriyet'inin temeli atılıyordu...

Sivas Kongresinin banisi olan Gazi Mustafa Kemal Paşaya ve Bu Kutlu Kongrede Yüce Türk Milletini temsilen ona yoldaşlık eden o 39 mübarek yiğide ve de o günün yiğit Sivas halkına

sonsuz minnet ve rahmet olsun.